

Ruokaturvan uusi aika

Luonnonvara- ja biotalouspäivät 2022,
Seinäjoki

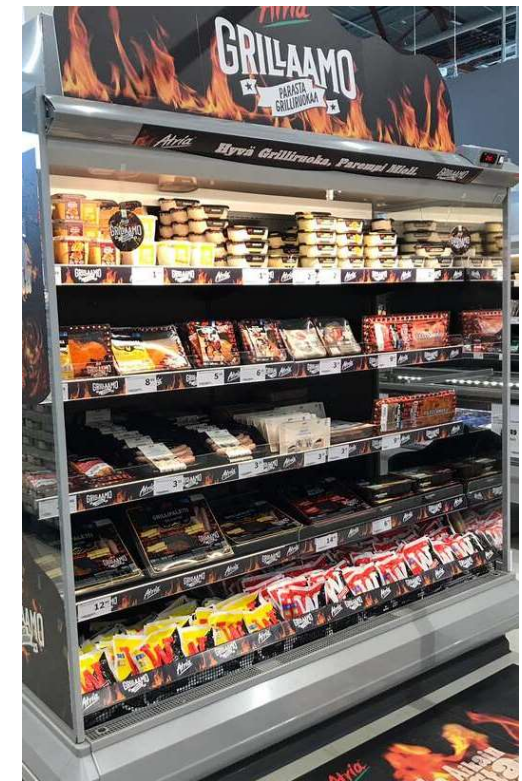
Juha Gröhn, toimitusjohtaja, Atria Oyj

ATRIA
Good food – better mood.

Tilanne 9/2022

Kuluttajan näkökulma

- Ruoan tarjonta ja saatavuus ennenkokemattoman laajaa
 - ✓ Nimikkeiden määrä on kasvanut valtavasti, jakelukanavat monipuolistuneet, alueellinen kehitys tarjonnassa ja myös saatavuudessa vaihtelevaa (suurkaupungit vs. pikkukylät)
 - ✓ Kaikkea on ollut tälläkin hetkellä tarjolla ja saatavilla
- Ruoka on turvallisempaa kuin koskaan aikaisemmin
 - ✓ Esim. kylmäketju, mikrobiologian hallinta, jäljitettävyys, elintarvikehuoneistojen kunto jne.
- Ruoan terveellisyyteen vaikuttavat ihmisten valinnat
 - ✓ Voit syödä mitä haluat ja milloin haluat
 - ✓ Tiedät mitä syöt
- Ruoan hinta on nousussa
 - ✓ Vaikutuksia ihmisten talouteen, hyvinvointiin, terveyteen ja myös yhteiskunnalliseen liikehdintään

Ruoan tuotantojärjestelmän näkökulma

- Ihmisten tuntemus ruoantuotannosta on sangen rajoittunut
 - ✓ Mitä vähemmän tiedät, sitä epäluuloisempi olet
 - ✓ Ruoan tuotannon volyymeja ei hahmoteta suhteessa erilaisiin ruoan tuotannon menetelmiin. Parvekeviljely ei ole ratkaisu suurkaupunkien väestön ruokkimisessa - täydentäjä kylläkin
- Verkostotaloutta ja kokoonpanoa - ruokaturva perustuu verkoston toimintaan
 - ✓ Voimmeko luottaa verkoston toimivuuteen? Onko luottamusta globaalilla tasolla? Kansakuntien oma etu vs. globaali etu
- Alkutuotannon talous pinteessä nousevien kustannusten vuoksi
 - ✓ Pääomavaltaistuminen ja nousevat hinnat vaativat entistä enemmän käyttöpääomaa
 - ✓ Isolla tilalla voi tehdä myös isot tappiot
 - ✓ Maatalouspolitiikka on toistaiseksi ollut kaksinapaista - on halututtu tehostaa ja toisaalta rajata tuotantoa

- Vastuullisuuden näkökulma on vahva
 - ✓ Vastuullisuutta vaativat yhteiskunta, kuluttajat ja myös elinkeino itse. Tilatasolla huolta, voimattomuuden ja turhautumisen tunnetta. Vaatimuksia enemmän kuin ratkaisuja.
- Teollisuus ja jakelu
 - ✓ Toimitusketjujen toimivuus - onko raaka-aineita, materiaaleja, varaosia, energiaa, toimiiko logistiikka?
 - ✓ Se, mikä oli ”varmaa” 4 v. sitten, ei enää olekaan. Varmistuksia pitää tehdä nyt uudella otteella. Ja rahalla.
- Henkilöstön saatavuus - maailmanlaajuinen muutos
 - ✓ Korona-aika vaikutti ihmisten liikkumiseen
 - ✓ Rajoitukset matkustamisessa + koronan sairastaminen aiheuttivat ja aiheuttavat edelleen häiriötä
- Ihminen pyrkii vakauttamaan elämäntapansa. Ruokailutottumukset muuttuvat melko hitaasti. Ruokaperinne luo turvallisuuden tunnetta?

Ruokaturvan yllättäjät

- Geopoliittinen tilanne seurannaisvaikutuksineen - ruoka on jälleen politiikan työväline - käänne tapahtui v. 2014 Venäjän hyökätessä Krimille
- Ihmisten ja ruoan liikuttaminen. Virukset ja mikrobit kulkevat reissussa mukana. Ja nopeasti.
- Ilmastonmuutos
- Nopealiikkeinen elintarvikepolitiikka vs. hitaat biologiset prosessit.
 - Hitaasti kehittynyttä ruokajärjestelmää halutaan muuttaa nopein liikkein. Kuka tietää ja tunnistaa aidot syyt ja seuraukset?

Kuinka jatketaan?

Ajallinen ulottuvuus:

- Akuutti tilanne
- Pitkä aika
- ✓ Hyväksytään, että eletään epävarmuuden keskellä ja toimitaan sen mukaan
- ✓ Kriittisten tuotannontekijöiden saatavuus varmistetaan
- ✓ Ollaan säästäväisiä
- ✓ Hävikki alas
- ✓ Satotaso ylös - jos tulee liikaa, niin sitten jarrutetaan
- ✓ Käyttöpääoman riittävydestä huolehditaan
- ✓ Osaamista parannetaan edelleen - osaajia tarvitaan kaikkiin ruokaketjun tehtäviin

ATRIA

Good food – better mood.

www.atria.com